

ద్వితీయ కాణ్డే - షష్ఠ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ సమిధఇతిసమ్-ఇధః । యజతి । వసన్తమ్ । ఏవ । ఋతూనామ్ ।
 అవేతి । రున్ధే । తనూనపాతమితితనూ-నపాతమ్ । యజతి । గ్రిష్మమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే
 ఇదః । యజతి । వర్షాః । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । బర్హిహిః । యజతి । శరదమ్ । ఏవ ।
 అవేతి । రున్ధే । స్వాహాకారమితిస్వాహా-కారమ్ । యజతి । హేమన్తమ్ । ఏవ । అవేతి ।
 రున్ధే । తస్మాత్ । స్వాహాకృతాఇతిస్వాహా-కృతాః । హేమన్తే । ప్రశవః । అవేతి । సీదన్తి ।
 సమిధఇతిసమ్-ఇధః । యజతి । ఉపసః । ఏవ । దేవతానామ్ । అవేతి । రున్ధే । తనూనపాత
 మితితనూ-నపాతమ్ । యజతి । యజ్జమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే ॥౧॥ ఇదః । యజతి ।
 ప్రశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । బర్హిహిః । యజతి । ప్రజామితిప్ర-జామ్ । ఏవ । అవేతి
 రున్ధే । సమానయతఇతిసమ్-అనయతే । ఉపభృతఇత్యుప-భృతః । తేజః । వై । ఆజ్యమ్ ।
 ప్రజాఇతిప్ర-జాః । బర్హిహిః । ప్రజాస్వితిప్ర-జాసు । ఏవ । తేజః । దధాతి । స్వాహాకారమితి
 స్వాహా-కారమ్ । యజతి । వాచమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । దశ । సమితి । పద్మన్తే । రశాక్ష్మరేతి
 రశ-అక్షరా । విరాడితివి-రాట్ । అన్నమ్ । విరాడితివి-రాట్ । విరాజేతివి-రాజా । ఏవ ।
 అన్వార్యమిత్తన్న-అద్యమ్ । అవేతి । రున్ధే । సమిధఇతిసమ్-ఇధః । యజతి । ఆస్మిన్నే ।
 ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । తనూనపాతమితితనూ-నపాతమ్ । యజతి ॥౨॥ యజ్ఞే
 ఏవ । అన్తరీక్షే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఇదః । యజతి । ప్రశుమ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ।
 బర్హిహిః । యజతి । యే । ఏవ । దేవయానాఇతిదేవ-యానాః । పన్తానః । తేషు । ఏవ ।
 ప్రతీతి । తిష్ఠతి । స్వాహాకారమితిస్వాహా-కారమ్ । యజతి । సువర్ణఇతిసువ-గా । ఏవ

లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఏతావన్తః । వై । దేవలోకాంతిదేవ-లోకాః । తేషు । ఏవ । యథాపూర్వమితి
 యథా-పూర్వమ్ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । దేవాసురాంతిదేవ-అసురాః । ఏషు । లోకేషు ।
 అస్పృర్తస్త । తే । దేవాః । ప్రయాజైరితిప్ర-యాజైః । ఏభ్యః । లోకేభ్యః । అసురాన్ । ప్రేతి ।
 అసుదస్త । తత్ । ప్రయాజానామితిప్ర-యాజానామ్ ॥౩॥ ప్రయాజత్వమితిప్రయాజ-
 త్వమ్ । యస్య । ఏవమ్ । ఏదుషే । ప్రయాజాంతిప్ర-యాజాః । ఇజ్యన్తే । ప్రేతి । ఏభ్యః ।
 లోకేభ్యః । త్రాత్యవ్యాన్ । సుదతే । అభిక్రామమిత్యభి-క్రామేమ్ । జుహోతి । అభిజిత్వా
 ఇత్యభి-జిత్వై । యః । వై । ప్రయాజానామితిప్ర-యాజానామ్ । మిథునమ్ । వేద । ప్రేతి ।
 ప్రజయేతిప్ర-జయో । పశుభిరితిపశు-భిః । మిథునైః । జాయతే । సమిధంతిసమ్-ఇధం
 ఇహ్విః । ఇవ । యజతి । తనూనపాతమితితనూ-నపాతమ్ । ఏకమ్ । ఇవ । మిథునమ్ ।
 తత్ । ఇదః । ఇహ్విః । ఇవ । యజతి । బర్హిహిః । ఏకమ్ । ఇవ । మిథునమ్ । తత్ । ఏతత్
 వై । ప్రయాజానామితిప్ర-యాజానామ్ । మిథునమ్ । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి ॥౪॥
 ప్రజయేతిప్ర-జయో । పశుభిరితిపశు-భిః । మిథునైః । జాయతే । దేవానామ్ । వై ।
 అనిష్ఠాః । దేవతాః । ఆసన్న్ । అథ । అసురాః । యజ్ఞమ్ । అజిహ్మాగ్ంసన్న్ । తే । దేవాః ।
 గాయత్రీమ్ । వీతి । జైహన్న్ । పఞ్చ । అక్షరాణి । ప్రాచీనాని । త్రిణి । ప్రతీచీనాని । తతః ।
 వర్మ । యజ్ఞాయ । అభవత్ । వర్మ । యజమానాయ । యత్ । ప్రయాజానూయాజాంతి
 ప్రయాజ-అనూయాజాః । ఇజ్యన్తే । వర్మ । ఏవ । తత్ । యజ్ఞాయ । క్రియతే । వర్మ ।
 యజమానాయ । త్రాత్యవ్యాభిభూత్వాంతిత్వాత్వ్య-అభిభూత్వై । తస్మాత్ । వయాథమ్ ।
 పురస్తాత్ । వరీషీయః । పశ్చాత్ । వ్రాసీయః । దేవాః । వై । పురా । రక్షిభ్యంతిరక్ష-భ్యః ॥౫॥
 జతి । స్వాహాకారేణిస్వాహా-కారేణ । ప్రయాజ్యేతిప్ర-యాజ్యేమ్ । యజ్ఞమ్ । స్వగంధ్యమితి

సమ్-స్యాప్యమ్ । అపశ్యన్ । తమ్ । స్వాహాకారేదేతిస్వాహా-కారేణ । ప్రయాజేష్యితప్ర-
యాజేషు । సమితి । అస్యాపయన్ । వీతి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞమ్ । ధిన్వన్తి । యత్ । స్వాహా
కారేదేతిస్వాహా-కారేణ । ప్రయాజేష్యితప్ర-యాజేషు । స్కంస్యాపయన్వీతీనమ్-స్యాపయన్తి
ప్రయాజానితిప్ర-యాజాన్ । ఇస్యా । హవీగంషీ । అధీతి । ఘోరయతి । యజ్ఞస్య । సప్తశాబ్ది
సమ్-తత్యై । అథోఽతి । హవిః । ఏవ । అక్షుః । అథోఽతి । యథాఘోరయితీయథా-
ఘోరయమ్ । ఉపేతి । ఏతి । పితా । వై । ప్రయాజాఽతిప్ర-యాజాః । ప్రజేతప్ర-జా । అనానాజా
ఇత్యను-యాజాః । యత్ । ప్రయాజానితిప్ర-యాజాన్ । ఇస్యా । హవీగంషీ । అధిఘోరయ
తీత్యధి-ఘోరయతి । పితా । ఏవ । తత్ । పుత్రేణ । సాధారణమ్ ॥౧॥ కురుతే । తస్మాత్
అహుః । యః । చ । ఏవమ్ । వేద । యః । చ । న । కథా । పుత్రస్య । కేపలమ్ । కథా ।
సాధారణమ్ । పితుః । ఇతి । అస్మన్నమ్ । ఏవ । తత్ । యత్ । ప్రయాజేష్యితప్ర-యాజేషు
ఇష్టేషు । స్వన్తతి । గాయత్రీ । ఏవ । తేన । గర్భమ్ । ధత్తే । సా । ప్రజామితిప్ర-జామ్ ।
పశూన్ । యజమానాయ । ప్రేతి । జనయతి ॥౨॥

యజతియజ్జమేవావరున్తే తనూనపాతంయజతిప్రయాజానామేవంవేద ప్రరక్షోర్ధ్వ
స్యాధారణమృత్ప్రతిగంశచ ॥౧॥

చక్షుషీ ఇతి । వై । ఏతేఽతి । యజ్ఞస్య । యత్ । అజ్యభాగావిత్యాజ్య-భాగౌ । యత్ ।
అజ్యభాగావిత్యాజ్య-భాగౌ । యజతి । చక్షుషీఽతి । ఏవ । తత్ । యజ్ఞస్య । ప్రతీతి । ధధాతి
ఘోరార్ధఽతిఘోర్య-అర్ధే । జుహోతి । తస్మాత్ । ఘోరార్ధఽతిఘోర్య-అర్ధే । చక్షుషీఽతి ।
ప్రబాహుగితిప్ర-బాహుక్ । జుహోతి । తస్మాత్ । ప్రబాహుగితిప్ర-బాహుక్ । చక్షుషీఽతి
దేవలోకమితీదేవ-లోకమ్ । వై । అగ్నినా । యజమానః । అన్వితీ । చక్రతి । పితృలోకమితి

ఒక్క-లోపం. సోమేన. ఉత్తరార్ధావస్థుత్తర-అర్ధే. అగ్గయే. జాహెరాతి. దక్షిణార్ధావస్థుత్తర-
 అర్ధే. సోమాయ. ఏవమ్. ఇవ. హి. ఇమో. లోకా. అనయో. లోకయో. అనుభావ్యా
 అభ్యు-భావ్యై. రాహౌ. వై. ఏతా. దేవతానామ్. ॥౧౧॥ యతి. అగ్గయోపాదిత్యగ్న-
 లోపా. అస్తరా. దేవతా. ఇత్యేతేఽతి. దేవతానామ్. విద్యుత్కాంతివి-ర్భుత్యై. తస్మాత్
 రాశ్చ. మునుష్యా. విద్యుత్కాంతివి-ర్భుత్యా. బ్రహ్మవాదిసత్యతీర్థా-వాదిసః. వదన్తి.
 టిమ్. తత్. యజ్ఞే. యజమానః. మురుతే. యేన. అన్యతోదతవత్కన్యతా-రక్షః. చ.
 ప్రకూన్. దారార. ఉభయతోదతవత్కన్యతా-రక్షః. చ. ఇతి. ఋచమ్. అనూచ్యేత్కను-
 ఉద్య. అభ్యురాగస్యైత్యాజ్య-భాగస్య. జాప్తాచేన. యజతి. తేన. అన్యతోదతవత్కన్యతా-
 రక్షః. దారార. ఋచమ్. అనూచ్యేత్కను-ఉద్య. సావిష. ఋచా. యజతి. తేన. ఉభయతోదత
 వత్కన్యతా-రక్షః. దారార. మూర్ధన్వతీతిమూర్ధన్వి-వతీ. పురోసువాక్యేతిపురా-
 అనువాక్యా. భవతి. మూర్ధానమ్. ఏవ. ఏనమ్. సమానానామ్. కరోతి. ॥౧౨॥ నియుక్త్యత్యేతి
 ని-యుక్త్యా. యజతి. త్రాత్యవ్యస్య. ఏవ. ప్రకూన్. నీతి. యువతే. కేఠినమ్. హా
 దార్యమ్. శేఠీ. సాత్యకామిరితిసాత్య-కామిః. ఉవాచ. సప్తపదామితిసప్త-పదామ్. తే
 శక్వరీమ్. శ్వ. యజ్ఞే. ప్రయోక్తాసత్యప్ర-యోక్తాసే. యస్యై. వీర్యేణ. ప్రేతి. జాతాన్
 త్రాత్యవ్యాన్. నుదతే. ప్రతీతి. జనిష్యమాదాన్. యస్యై. వీర్యేణ. ఉభయో. లోకయో.
 జ్యోతః. ధత్తే. యస్యై. వీర్యేణ. పూర్వార్ధేనేతిపూర్వ-అర్ధేన. అనద్వాన్. భవన్తీ.
 అనువాక్యేనేతిజను-అర్ధేన. దేనుః. ఇతి. పురస్తాల్లక్ష్మీతిపురస్తాక్-లక్ష్మీ. పురోసువాక్యేతి
 పురా-అనువాక్యా. భవతి. జాతాన్. ఏవ. త్రాత్యవ్యాన్. ప్రేతి. నుదతే. ఉపరిష్టాల్లక్ష్మీ
 పరిష్టాక్-లక్ష్మీ. ॥౧౩॥ యాత్యా. జనిష్యమాదాన్. ఏవ. ప్రతీతి. నుదతే. పురస్తాల్లక్ష్మీతి

పురస్తాత్-లక్ష్యా । పురోనువాక్యేతిపురః-అనువాక్యా । భవతి । అస్మిన్న । ఏవ । లోకే ।
 క్యోతిః । ధత్తే । ఉపరిష్టాల్లక్ష్యేత్పురస్తాత్-లక్ష్యా । యాజ్ఞా । అముష్మిన్న । ఏవ । లోకే ।
 క్యోతిః । ధత్తే । క్యోతిష్మనా । అస్మై । ఇమా । లోకా । భవతః । యః । ఏవమ్ । వేద । పురస్తా
 ల్లక్ష్యేతిపురస్తాత్-లక్ష్యా । పురోనువాక్యేతిపురః-అనువాక్యా । భవతి । తస్మాత్ । పూర్వార్థనేతి
 హర్ష-అర్థేన । అనన్దాన్ । భునక్తి । ఉపరిష్టాల్లక్ష్యేత్పురస్తాత్-లక్ష్యా । యాజ్ఞా । తస్మాత్ ।
 జఘనార్థనేతిజఘన-అర్థేన । ధేనుః । యః । ఏవమ్ । వేద । భుక్తు । ఏనమ్ । ఏతా । వజ్రః ।
 ఆజ్యమ్ । వజ్రః । ఆజ్యభాగ్రావిత్వాజ్య-భాగౌ ॥౧౧॥ వజ్రః । వషట్కారణివషట్-కారః ।
 త్రివృతమితిత్రి-వృతమ్ । ఏవ । వజ్రమ్ । సమ్మృత్యేతిసమ్-భృత్య । త్రాత్యవ్యాయ । ప్రేతి
 వారతి । అచమ్బుట్కారమిత్యచమ్బుట్-కారమ్ । అపగూర్యేత్యప-గూర్య । వషట్ । కరోతి ।
 స్పృశ్యే । గాయత్రీ । పురోనువాక్యేతిపురః-అనువాక్యా । భవతి । త్రిపుక్ । యాజ్ఞా । బ్రహ్మన్న
 ఏవ । క్షత్రమ్ । అన్వారమ్మయతీత్యను-ఆరమ్మయతి । తస్మాత్ । బ్రాహ్మణః । ముఖ్యః ।
 ముఖ్యః । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి । ఏవ । ఏనమ్ । పురోనువాక్యేతిపురః-
 అనువాక్యయా । ఆహ । ప్రేతి । నయతి । యాజ్యయా । గమయతి । వషట్కారణివషట్-
 కారేణ । ఏతి । ఏవ । ఏనమ్ । పురోనువాక్యేతిపురః-అనువాక్యయా । ధత్తే । ప్రేతి ।
 యచ్ఛతి । యాజ్యయా । ప్రతీతి ॥౧౨॥ వషట్కారణివషట్-కారేణ । స్థాపయతి ।
 త్రిపదేతిత్రి - పదా । పురోనువాక్యేతిపురః-అనువాక్యా । భవతి । త్రయః । ఇమే । లోకాః ।
 ఏషు । ఏవ । లోకేషు । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । చతుష్పదేతిచతుః-పదా । యాజ్ఞా । చతుష్పదాతి
 చతుః-పదః । ఏవ । పశూన్ । అవేతి । రున్తే । ద్వ్యక్షరణితిద్వి-అక్షరః । వషట్కారణివషట్-
 కారః । ద్విపాదితిద్వి-పాత్ । యజమానః । వశుషు । ఏవ । ఉపరిష్టాత్ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి

గాయత్రీ । పురోనువాక్యేతిపురః-అనువాక్యా । భవతి । త్రిషుక్ । యాజ్ఞా । ఏషా । వై ।
 సప్తపదేతిసప్త-పదా । శక్వరీ । యత్ । వై । ఏతయా । దేవాః । అశీక్షన్తి । తత్ । అశక్తుపన్తి
 యః । ఏవమ్ । వేద । శక్వేతి । ఏవ । యత్ । శిక్షతి ॥౧౩॥

॥ దేవతానాం కరోత్సుపరిష్కాల్యాభ్యాభాగా ప్రతిశక్వేత్యప ద్వేవ ॥౨॥

ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః । యజ్ఞాన్ । వ్యాదిశదితివి-అదిశత్ । సః । అత్యన్తు
 అజ్యమ్ । అధత్త । తమ్ । దేవాః । అబ్రువన్తి । ఏషః । వాప । యజ్ఞః । యత్ । అజ్యమ్ ।
 అపీతి । ఏవ । సః । అత్ర । అస్తు । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । యజాన్ । వః । అజ్యభాగావిత్యాజ్య-
 భాగా । ఉపేతి । స్తుడాన్ । అభీతి । ఘోరయాన్ । ఇతి । తస్మాత్ । యజన్తి । అజ్యభాగావి
 త్యాజ్య-భాగా । ఉపేతి । స్తుడాన్తి । అభీతి । ఘోరయాన్తి । బ్రహ్మవాదిసఇతిబ్రహ్మ-వాదిసః ।
 వదన్తి । కస్మాత్ । సత్యాత్ । యాతయామానీతియాత-యామాన్తి । అన్యాని । హవీగంషీ
 అయాతయామమిత్యయాత-యామమ్ । అజ్యమ్ । ఇతి । ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ ॥౧౪॥
 ఇతి । బ్రూయాత్ । అయాతయామేత్యయాత-యామా । హి । దేవానామ్ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-
 పతిః । ఇతి । ఛన్దాగంసి । దేవేభ్యః । అపేతి । అక్రామన్తి । న । వః । అభాగానీ । హవ్యమ్
 వక్ష్యామః । ఇతి । తేభ్యః । ఏతత్ । చతురవత్తమితిచతుః-అవత్తమ్ । అధారయన్తి । పురోను
 వాక్యాయాఇతిపురః-అనువాక్యాయై । యాజ్ఞాయై । దేవతాయై । వషట్కారాయేతివషట్-
 కారాయ । యత్ । చతురవత్తమితిచతుః-అవత్తమ్ । ఉహోతి । ఛన్దాగంసి । ఏవ । తత్
 ప్రీడాతి । తాని । అస్య । ప్రీతాని । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వహన్తి । అర్థిరసః । వై । ఇతః । ఉత్తమా
 ఇత్యుత్-తమాః । సువర్ణమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । అయన్తి । తత్ । ఋషీయః ।
 యజ్ఞవాన్తియజ్ఞ-వాస్తు । అభ్యవాయన్తిత్యభి-అవాయన్తి । తే ॥౧౫॥ అవశ్యన్తి ।

పురోదాకమ్ | కూర్మమ్ | భూతమ్ | సర్పస్తమ్ | తమ్ | అబ్రువన్తి | ఇన్ద్రాయ | ద్రియస్సు
 బృహస్పతయే | ద్రియస్సు | విశ్వేభ్య | దేవేభ్య | ద్రియస్సు | ఇతి | సః | న | అద్రియత |
 తమ్ | అబ్రువన్తి | అగ్నయే | ద్రియస్సు | ఇతి | సః | అగ్నయే | అద్రియత | యత్ |
 అగ్నయః | అప్యకపాలఇత్యప్యకపాలా | అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ | చ
 పౌర్ణమాస్యమితిపౌర్ణ-మాస్యామ్ | చ | అచ్యుతః | భవతి | సువర్ణస్యేతిసువః-గన్య | లోకస్య
 అభితక్యాఇత్యభి-తిక్తే | తమ్ | అబ్రువన్తి | కథా | అపోస్యా | ఇతి | అనుపాక్షఇత్యనుప-
 అక్ష | అభూప్య | ఇతి | అబ్రవీత్ | యథా | అక్ష | అనుపాక్షఇత్యనుప-అక్ష ||౧౦౫|| అవార్చితీ
 త్వవ-ఋస్వతి | ఏవమ్ | అవేతి | అరమ్ | ఇతి | ఉపరిష్ఠాత్ | అధ్యక్షేత్వభి-అప్య |
 అధస్తాత్ | ఉపేతి | అసక్తి | సువర్ణస్యేతిసువః-గన్య | లోకస్య | సమష్టాఇతినమ్-అష్టై |
 సర్వాణి | కపాలాని | అభీతి | ప్రథయతి | తావతః | పురోదాశాన్ | అముష్మిన్తి | లోకే |
 అభీతి | అయతి | యః | విదగ్ధఇతివి-దగ్ధః | సః | నైర్ఋతఇతినైః-ఋతః | యః | అశ్వతః
 సః | రౌద్రః | యః | శ్వతః | సః | సదేవఇతిస-దేవః | తస్మాత్ | అవిదహతేత్యవి-దహతా
 శ్వతంశ్వత్యఇతిశ్వతమ్-శ్వత్య | సదేవత్వాయేతిసదేవ-త్వాయ | భస్మనా | అభీతి | వాసయతి
 తస్మాత్ | మాగ్ంసేస | అస్థి | ఛన్నమ్ | వేదేస | అభీతి | వాసయతి | తస్మాత్ ||౧౦౬|| కేజీ |
 శిరః | ఛన్నమ్ | ప్రచ్యుతమితిప్ర-చ్యుతమ్ | నై | ఏతత్ | అస్మాత్ | లోకాత్ | అగతమ్ |
 దేవలోకమితిదేవ-లోకమ్ | యత్ | శ్వతమ్ | హవిః | అనభిఘాంతమిత్యనభి-ఘాంతమ్
 అభిఘాంతేత్వభి-ఘాన్య | ఉదితి | వాసయతి | దేవత్రేతిదేవ-త్రా | ఏవ | ఏనత్ | గమయతి
 యది | ఏకమ్ | కపాలమ్ | నశ్యేత్ | ఏకః | మాసః | సంవత్సరస్యేతిసమ్-వత్సరస్య |
 అసదేవఇత్యస-ఇత్య | స్మాత్ | అథ | యజమానః | ప్రేతి | మీయేత్ | యత్ | ద్వేజతి

నక్కతామి ద్యామాసో సంప్రభురస్మేతనమ్ - చక్రురస్య అనవేతాచిత్త్యమ - యో స్యాకోఽఽ
 అథ యజమానః ప్రేతీ మియేత సంఖ్యాయేతనమ్ - ఖ్యాయ ఉదితీ ఛాన్దోరస్య
 యజమానస్య ॥౧౧॥ గోపీథాయ యదీ నశ్శీతీ అశ్చ్యూమ్ ద్విక్షప్తాలమితిర్వి-
 కప్తాలమ్ నిరితీ వప్తీక్ ద్యావాపుధివ్యమితిర్ద్యావా - పుధివ్యమ్ ఏకకపాలమితిర్విక-
 కప్తాలమ్ అశ్చినో వై దేవానామ్ భిషతో తాభ్యామ్ ఏవ అస్త్రి భిష్యమ్ ఛాన్దో
 ద్యావాపుధివ్యమితిర్ద్యావా - పుధివ్య ఏకకపాలమితిర్విక - కప్తాలా భువతి అగ్రామ్ వై
 ఏతత్ నక్తతి యత్ నక్తతి అనయో ఏవ ఏనక్ విస్వతి ప్రతిస్విత్యామితిర్వి-
 స్విత్య ॥౧౧॥

॥ప్రాతాప్రత్యంతే ॥ १ ॥ సుపాక్షోనేదేనాభివాసయతి తస్మిన్ ద్యుజమానస్య న్యాత్ గోకర్షణ ॥
 దేవస్య త్యా సవితుః ప్రసవతి ప్ర - సవే ఇతి స్వమ్ ఏతి రుత్తే ప్రసాత్కామి
 ప్ర - సూత్యై అశ్చినోః దాహుర్ద్యామితిర్దాహు - ధ్యామ్ ఇతి అహ అశ్చినో హి
 దేవానామ్ అర్చ్యూమితి అస్తామ్ పూష్టా హస్తాధ్యామ్ ఇతి అహ యశ్చై కశర్షస్తి
 రితిశత - భృష్టా అసి వానస్సత్కా ద్విషతః వధః ఇతి అహ వక్షమ్ ఏవ తమ్
 సమితి కృతి త్రాకృవ్యాయ ప్రవారిష్యన్మితిప్ర - వారిష్యన్మి స్తమ్భయజారితిస్తమ్భ-
 యజా హరతి ఏతాపతి వై పుధివీ యాపతి వేదీ తస్యా ఏతాపతు ఏవ
 త్రాకృవ్యమ్ నిరితీ భజతి ॥౨౦॥ తస్మాత్ న అథాగమ్ నిరితీ భజన్తి త్రిః హరతి
 క్రయః ఇమే లోకా ఏభ్య ఏవ ఏనమ్ లోకేభ్య నిరితీ భజతి క్షాప్తమ్
 రుక్మమ్ హరతి అపరిమితాదిత్యపరి - మితాత్ ఏవ ఏనమ్ నిరితీ భజతి ఉదితీ
 హన్తి యత్ ఏవ అస్యా అమేధ్యమ్ తత్ అపేతి హన్తి ఉదితీ హన్తి తస్మాత్

ఉపదయాః । పరీతి । భవన్తి । మూలమ్ । ధిసత్తి । క్రాతృవ్యస్య । ఏవ । మూలమ్ । ధిసత్తి
 పితృదేవత్యేతిపితృ-దేవత్యా । అతిభాతేత్యతి-భాతా । ఇయతీమ్ । ఖనతి । ప్రజాపతిసేవప్రజా-
 పతిస్తా ॥౨౧॥ యజ్ఞముఖేనేతియజ్ఞ-ముఖేన । సమ్మితామితినమ్-మితామ్ । ఏతి । ప్రతిష్ఠాయా
 ఇతిప్రతి-స్థాయీ । ఖనతి । యజమానమ్ । ఏవ । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గమయతి ।
 దక్షిణతః । వర్షీయసీమ్ । కరోతి । దేవయజనస్యేతిదేవ-యజనస్య । ఏవ । రూపమ్ ।
 అక్షు । పురీషవతిమితిపురీష-వతిమ్ । కరోతి । ప్రతేతిప్ర-జా । వై । పశవః । పురీషమ్ । ప్రజయేతి
 ప్ర-జయో । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితిపశు-భిః । పురీషవన్తమితిపురీష-వన్తమ్ । కరోతి ।
 ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । పరిగ్రాహమితిపరి-గ్రాహమ్ । పరీతి । గృహ్లాతి । ఏతావతి । వై
 పృథివీ । యావతి । వేదిః । తస్యా । ఏతావతః । ఏవ । క్రాతృవ్యమ్ । నిర్భక్ష్యేతినః-భక్ష
 అత్యనే । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । పరిగ్రాహమితిపరి-గ్రాహమ్ । పరీతి । గృహ్లాతి । క్రూరమ్
 ఇవ । వై ॥౨౨॥ ఏతత్ । కరోతి । యత్ । వేదీమ్ । కరోతి । ధాః । అసి । స్వదేతిస్వ-ధా
 అసి । ఇతి । యోయుప్యతే । శాన్త్యే । ప్రోక్షణీరితిప్ర-ఉక్షణీః । ఏతి । సారయతి । అపః ।
 వై । రక్షోఘ్నీరితిరక్షః-ఘ్నః । రక్షసామ్ । అపహత్యాఇత్యప-హత్యై । స్వస్య । వర్షమ్ ।
 సారయతి । యజ్ఞస్య । సన్తత్యాఇతిసమ్-తత్యై । యమ్ । ద్విష్యాత్ । తమ్ । ధ్యాయేత్ ।
 కుచా । ఏవ । ఏనమ్ । అర్చయతి ॥౨౩॥

॥ భజతి ప్రజాపతి నేవ వైత్రయస్త్రిగంశచ్చ ॥౪॥

బ్రహ్మవాదిసఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । అద్భిరిత్యుత్-భిః । వాచీగంషీ । ప్రేతి । దిక్షీ ।
 కేస । అపః । ఇతి । బ్రహ్మణా । ఇతి । బ్రాయాత్ । అద్భిరిత్యుత్-భిః । హి । ఏవ । వాచీగంషీ
 ప్రోక్షణీరితిప్ర-ఉక్షణీ । బ్రహ్మణా । అపః । ఇధ్మాబిర్హిరితిధ్మా-బిర్హిః । ప్రేతి । ఉక్షితి ।

మేధ్యమ్ | ఏవ | ఏనత్ | కరోతి | వేదీమ్ | ప్రేతి | ఉత్తతి | యుజ్జా | వై | ఏషా | అలోమణా
 అమేధ్యా | యత్ | వేదీ | మేధ్యమ్ | ఏవ | ఏనామ్ | కరోతి | దివే | త్యా | అస్తరజ్ఞాయా
 త్యా | పృథివ్యై | త్యా | ఇతి | అర్హిణా | అసాద్యేత్యో-సాద్య | ప్రేతి || ౨౪ || ఉత్తతి | ఏభ్యః |
 ఏవ | ఏనత్ | లోకేభ్యః | ప్రేతి | ఉత్తతి | బ్రూరమ్ | ఇవ | వై | ఏతత్ | కరోతి | యత్ |
 ఖనతి | అపః | నీతి | నయతి | శాస్త్యే | పురస్తాత్ | ప్రస్తరమితీప్ర-స్తరమ్ | గృహ్లాతి | ముఖ్యమ్
 ఏవ | ఏనమ్ | కరోతి | ఇయన్తమ్ | గృహ్లాతి | ప్రజాపతినోప్రజా-పతినా | యజ్ఞముఖేనేతి
 యజ్ఞ-ముఖేన | సమ్మితమితిసమ్-మితమ్ | అర్హిణా | స్మృణోతి | ప్రజాపతీప్ర-జా | వై
 అర్హిణా | పృథివీ | వేదీ | ప్రజాపతీప్ర-జా | ఏవ | పృథివ్యామ్ | ప్రతీతి | స్థాపయతి | అసతి
 దృశ్యమిత్యసతి-దృశ్యమ్ | స్మృణోతి | ప్రజయేతీప్ర-జయా | ఏవ | ఏనమ్ | పశుభిరతిపశు-
 భిః | అసతిదృశ్యమిత్యసతి-దృశ్యమ్ | కరోతి || ౨౫ || ఉత్తరమిత్యత్-త్తరమ్ | అర్హిషః |
 ప్రస్తరమితీప్ర-స్తరమ్ | సారయతి | ప్రజాపతీప్ర-జా | వై | అర్హిణా | యజమానః | ప్రస్తర
 పతీప్ర-స్తరః | యజమానమ్ | ఏవ | అయజమానాత్ | ఉత్తరమిత్యత్-త్తరమ్ | కరోతి |
 తస్మాత్ | యజమానః | అయజమానాత్ | ఉత్తరమిత్యత్-త్తరః | అన్తః | దధాతి | వ్యావృత్త్యా
 ఇతివి-అవృత్త్యా | అనక్తి | హవిష్పృతమితీహవిః-కృతమ్ | ఏవ | ఏనమ్ | సువర్గమితీసువః-
 గమ్ | లోకమ్ | గమయతి | త్రేధా | అనక్తి | త్రయః | ఇమే | లోకాః | ఏభ్యః | ఏవ | ఏనమ్ |
 లోకేభ్యః | అనక్తి | స | ప్రతీతి | శృణోతి | యత్ | ప్రతిశృణోతీయాదితీప్రతి-శృణోతీయాత్
 అసార్జ్యమృతమిత్యసార్జ్యమ్-భావుకమ్ | యజమానస్య | స్థాత్ | ఉపరి | ఇవ | ప్రేతి |
 హరతి || ౨౬ || ఉపరి | ఇవ | హి | సువర్గపతీసువః-గః | లోకః | నీతి | యచ్చతి | పృష్ఠీమ్
 ఏవ | అస్త్రై | నీతి | యచ్చతి | స | అత్యగ్రమిత్యత్-అగ్రమ్ | ప్రేతి | హరతి | యత్ | అత్యగ్ర

మిశ్రాణి-అగ్రమ్ | ప్రహరతిప్ర-హరీత్ | అశ్వాసారిశీకృతి-అసారిశీ | అర్హర్హా | నాకుకా
 స్వాత్ | న | పురస్తిత్ | ప్రతిత్ | అస్తిత్ | యత్ | పురస్తిత్ | ప్రత్యస్తిదిప్రతి-అస్తిత్
 సువర్ణాదితిసువః-గాత్ | లోకాత్ | యజమానమ్ | ప్రతిత్ | సుదేత్ | ప్రాప్యమ్ | ప్రేతి
 హరతి | యజమానమ్ | ఏవ | సువర్ణమితిసువః-గమ్ | లోకమ్ | గమయతి | న | విష్ణుమ్
 వీతి | యుయాత్ | యత్ | విష్ణుమ్ | వియుయాదితివి-యుయాత్ || ౨౩ || ప్రి | అస్య
 జాయత | త్సర్వమ్ | ఉదితి | యాతి | త్సర్వమ్ | ఇవ | హి | పుగ్గంసః | పుమాన్ | ఏవ | అస్య
 జాయతే | యత్ | న్యేన | వా | ఉపవేషిశీకృప-వేషిణ | వా | యోయుష్కేత | స్పృతిః |
 ఏవ | అస్య | సా | హస్తేన | యోయుష్కేత | యజమానస్య | గోపీథాయ | బ్రహ్మవాదిసతి
 బ్రహ్మ-వాదిసః | వదన్తి | తిమ్ | యజ్జస్య | యజమానః | ఇతి | ప్రస్తరతిప్ర-స్తరః | ఇతి
 తస్య | క్వ | సువర్ణితిసువః-గః | లోకః | ఇతి | అహవనీయిత్యా-హవనీయః | ఇతి |
 బ్రాయాత్ | యత్ | ప్రస్తరమితిప్ర-స్తరమ్ | అహవనీయిత్యా-హవనీయే | ప్రహరతిప్ర-
 హరతి | యజమానమ్ | ఏవ || ౨౪ || సువర్ణమితిసువః-గమ్ | లోకమ్ | గమయతి | వీతి
 వై | ఏతత్ | యజమానః | లిశతే | యత్ | ప్రస్తరమితిప్ర-స్తరమ్ | యోయుష్కే | ల్లహి
 అసు | ప్రేతి | హరతి | శాన్త్యే | అనారమ్భణిత్యనా-రమ్భణః | ఇవ | వై | ఏతర్హి |
 అర్హర్హా సః | ఈశ్వరః | వేపనః | భవితోః | ద్రువా | అసి | ఇతి | ఇమామ్ | అధీతి | మృశతి
 ఇయమ్ | వై | ద్రువా | అస్యామ్ | ఏవ | ప్రతిత్ | తిష్ఠతి | న | వేపనః | భవతి | అగాన్
 అగ్నిదిత్యగ్ని-ఇత్ | ఇతి | అహ | యత్ | బ్రాయాత్ | అగన్తే | అగ్నిః | ఇతి | అగ్నై
 అగ్నిమ్ | గమయేత్ | నిరితి | యజమానమ్ | సువర్ణాదితిసువః-గాత్ | లోకాత్ | భవేత్
 అగన్తే | ఇతి | ఏవ | బ్రాయాత్ | యజమానమ్ | ఏవ | సువర్ణమితిసువః-గమ్ | లోకమ్

గమయతి ॥౨౯॥

॥ అసాద్యప్రాసతిద్యక్షంకరోతిహరతివియుయాద్యజమానమేవాగ్నిరితీసప్తదశచ ॥౩౦॥

అగ్నేః । త్రయః । జ్ఞాయాగేంసః । త్రాతరః । అసన్న్యై । తే । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వహస్తః ।
 ప్రేతి । అమీయన్త । సః । అగ్నేః । అరిభేత్ । ఇన్యమ్ । వాప । స్థా । అర్చిమ్ । ఏతి । అరిష్వతి ।
 ఇతి । సః । నిరాయత । సః । అపః । ప్రేతి । అవిశత్ । తమ్ । దేవతాః । ప్రాప్సుమితిప్ర-ఏషమ్ ।
 అచ్చన్న్యై । తమ్ । మధ్యః । ప్రేతి । అబ్రవీత్ । తమ్ । అశపత్ । ధియాధియేతిధియా-
 ధియా । త్వా । వద్యానుః । యః । మా । ప్రేతి । అవోచః । ఇతి । తస్మాత్ । మధ్యమ్ । ధియాధియేతి
 ధియా-ధియా । ఘ్నున్తి । శప్తః ॥౩౦॥ హి । తమ్ । అన్వితీ । అవిన్తన్న్యై । తమ్ । అబ్రువన్న్యై
 ఉపేతి । సః । ఏతి । వర్తస్య । హవ్యమ్ । సః । వహ । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । పరమ్ । వృణై
 యత్ । ఏవ । గృహీతస్య । అహుతస్య । బహిఃపరిధీతిబహిః-పరిధి । స్మస్తాత్ । తత్ । మే
 త్రాతృణామ్ । భాగధేయమితిభాగ-ధేయమ్ । అసత్ । ఇతి । తస్మాత్ । యత్ । గృహీతస్య
 అహుతస్య । బహిఃపరిధీతిబహిః-పరిధి । స్మస్తతి । తేషామ్ । తత్ । భాగధేయమితిభాగ-
 ధేయమ్ । తాన్ । ఏవ । తేన । ప్రీణాతి । పరిధీనితి పరి-ధీన్ । పరీతి । దధాతి । రక్షసామ్
 అపహత్యాఇత్యప-హత్యై । సమితి । స్పర్శయతి ॥౩౧॥ రక్షసామ్ । అనన్వవచారాయేత్యనను-
 అవచారాయ । న । పురస్తాత్ । పరీతి । దధాతి । ఆదిత్యః । హి । ఏవ । ఉద్యన్నిత్యుక్-యన్న్యై
 పురస్తాత్ । రక్షాగేంసి । అపహన్తీత్యప-హన్తి । ఉద్ద్యే । ఇతి । సమిధావితీనమ్-ఇధౌ । ఏతి
 దధాతి । ఉపరిష్టాత్ । ఏవ । రక్షాగేంసి । అపేతి । హన్తి । యజుషా । అన్యామ్ । త్సాన్వీమ్
 అన్యామ్ । మిథునత్వాయేతిమిథున-త్వాయ । ద్వేఇతి । ఏతి । దధాతి । ద్విపారితిద్వి-
 పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-ష్ఠిత్యై । బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి

సా. తు. వై. యజ్ఞేత. య. యజ్ఞస్య. అర్హా. వసీయాన్. స్వాత్. ఇతి. భూపతయతి
 భూ-పతయే. స్వాహా. భువనపతయతి. భువన-పతయే. స్వాహా. భూతాసామ్ || ౧౨ ||
 పతయే. స్వాహా. ఇతి. స్వస్మమ్. అస్వితీ. ముద్రయేత్. యజ్ఞస్య. ఏవ. తత్. అర్హా.
 యజమానః. వసీయాన్. భవతి. భూయసీ. హి. దేవతా. ప్రీతాతి. జామి. వై. ఏతత్.
 యజ్ఞస్య. త్రియతే. యత్. అస్వహా. పురోదాశీ. ఉపాగ్ంశుయాజమిత్త్య పాగ్ంశు-
 యాజమ్. అస్తరా. యజతి. అణమిత్త్యాయేత్యణమి-త్తాయ. అథోతి. మిథునత్తాయేతి
 మిథున-త్తాయ. అగ్నిః. అముష్మిన్. లోకే. ఆసీత్. యమః. అస్మిన్. తే. దేవా.
 అబ్రువన్. ఏతి. ఇత్. ఇమో. వి. పరీతి. ఉహామ. ఇతి. అన్నాద్యేనేత్యన్న-అద్యేన
 దేవా. అగ్నిమ్ || ౧౩ || ఉపామద్రయనేత్యవ-అమద్రయన్. రాజ్యేన. పితరః. యమమ్
 తస్మాత్. అగ్నిః. దేవాసామ్. అన్నాద్యేనేత్యన్న-అదః. యమః. పితృణామ్. రాజా. య
 ఏవమ్. వేద. ప్రేతి. రాజ్యమ్. అన్నాద్యమిత్త్యన్న-అద్యమ్. ఆప్నోతి. తస్మై. ఏతత్.
 భాగధేయమితి. భాగ-ధేయమ్. ప్రేతి. అయచ్చన్. యత్. అగ్నే. స్విష్టకృతఇతి. స్విష్ట-
 కృతే. అవద్యవీత్యవ-ద్యన్. యత్. అగ్నే. స్విష్టకృతఇతి. స్విష్ట-కృతే. అవద్యవీత్యవ-ద్యతి.
 భాగధేయేనేతి. భాగ-ధేయేన. ఏవ. తత్. రుద్రమ్. సమితి. అర్థయతి. సకృభుకృదితి
 సకృత్-సకృత్. అవేతి. ద్యతి. సకృత్. ఇవ. హి. రుద్రః. ఉత్తరార్థాదిత్వత్తర - అర్థాత్.
 అవేతి. ద్యతి. ఏషా. వై. రుద్రస్య || ౧౪ || దిక్. స్వాయామ్. ఏవ. దిశి. రుద్రమ్. నిరవదయత
 ఇతి. నిః-అవదయతే. దిష్ట. అభీతి. ఘోరయతి. చతురవత్తస్యేతి. చతుః-అవత్తస్య. అష్టై
 పతమః. వై. పూర్వా. అహంతయతి. హంతయః. ఏషః. రుద్రః. యత్. అగ్నిః. యత్
 పూర్వా. అహంతి. రిత్యా-హంతి. అభీతి. జాహయాత్. రుద్రాయ. పశూన్. అవేతి.

దర్శాత్. అపః. యజమానః. స్వాత్. అతిహయేత్యతి-హయ. పూర్వా. అహారీరిత్యా-
హుతిః. అహారాతి. పశూనామ్. గోపీథాయ ॥౩౫॥

॥ తప్తస్సృశయతిభూతానామగ్నిగోంరుద్రస్యసప్తత్రిగోశచ ॥౬॥

మనుః. పృథివ్యా. యజ్ఞియమ్. ఇచ్చత్. సః. పృథమ్. నిపీత్తమితిని-సిక్తమ్. అవిస్తత్.
సః. అబ్రవీత్. కః. అస్య. ఈశ్వరః. యజ్ఞే. అపీతి. కర్తౌ. ఇతి. తౌ. అబ్రూతామ్. మిత్రా
వరుణావితిమిత్రా-వరుణౌ. గో. ఏవ. అవమ్. ఈశ్వరౌ. కర్తౌ. స్వ. ఇతి. తౌ.
తతః. గామ్. సమితి. ఇరయతామ్. సా. యత్రయత్రేతియత్ర-యత్ర. స్వకామదితి
ని-అక్రామత్. తతః. పృథమ్. అపీద్యత. తస్మాత్. పృథపదీతిపృథ-పదీ. ఉచ్యతే.
తత్. అస్యై. జన్మ. ఉపహూతమిత్యుప-హూతమ్. రథస్తరమితిరథమ్-తరమ్. సహ.
పృథివ్యా. ఇతి. అహ ॥౩౬॥ ఇయమ్. వై. రథస్తరమితిరథమ్-తరమ్. ఇమామ్. ఏవ.
సహ. అన్నాద్యేనేత్యన్న-అద్యేన. ఉపేతి. వ్యాయతే. ఉపహూతమిత్యుప-హూతమ్.
వామదేవ్యమితివామ-దేవ్యమ్. సహ. అన్తరిక్షేణ. ఇతి. అహ. పశవః. వై. వామదేవ్యమితి
వామ-దేవ్యమ్. పశూన్. ఏవ. సహ. అన్తరిక్షేణ. ఉపేతి. వ్యాయతే. ఉపహూతమిత్యుప-
హూతమ్. బృహత్. సహ. దివా. ఇతి. అహ. ఇరమ్. వై. బృహత్. ఇరామ్. ఏవ.
సహ. దివా. ఉపేతి. వ్యాయతే. ఉపహూతాఇత్యుప-హూతాః. సప్త. హోత్రాః. ఇతి.
అహ. హోత్రాః. ఏవ. ఉపేతి. వ్యాయతే. ఉపహూతేత్యుప-హూతా. ధేనుః ॥౩౭॥
సహర్షభేతిసహ-ఋషభా. ఇతి. అహ. మిథునమ్. ఏవ. ఉపేతి. వ్యాయతే. ఉపహూత
ఇత్యుప-హూతః. భక్షః. సఖా. ఇతి. అహ. సోమపీథమితిసోమ-పీథమ్. ఏవ. ఉపేతి.
వ్యాయతే. ఉపహూతౌఇత్యుప-హూతౌ. హోఇతి. ఇతి. అహ. అత్థానమ్. ఏవ.

ఉపేతి | వ్యాయతే | అత్మా | హి | ఉపహూతానామిత్యప-హూతానామ్ | వసిష్ఠ | ఇదామ్ |
ఉపేతి | వ్యాయతే | ప్రశవః | వై | ఇదా | ప్రశూన్ | ఏవ | ఉపేతి | వ్యాయతే | చతుః | ఉపేతి |
వ్యాయతే | చతుష్పాదఇతిచతుః-పాదః | హి | ప్రశవః | మానవీ | ఇతి | అహ | మనుః |
హి | ఏతామ్ || ౩౧ || అగ్రీ | అపశ్యత్ | ఘృతపదీతిఘృత-పదీ | ఇతి | అహ | యత్ | ఏవ
అస్యై | ప్రదాత్ | ఘృతమ్ | అపీడ్యత | తస్మాత్ | ఏవమ్ | అహ | మైత్రావరుణీతిమైత్రా-
వరుణీ | ఇతి | అహ | మిత్రావరుణావితిమిత్రా-వరుణా | హి | ఏనామ్ | సమైరయతామిత
సమ్-వరయతామ్ | బ్రహ్మ | దేవకృతమితిదేవ-కృతమ్ | ఉపహూతమిత్యప-హూతమ్ |
ఇతి | అహ | బ్రహ్మ | ఏవ | ఉపేతి | వ్యాయతే | దైవ్యా | అధ్వర్యవః | ఉపహూతాఇత్యప-
హూతాః | ఉపహూతాఇత్యప-హూతాః | మనుష్యాః | ఇతి | అహ | దేవమనుష్యానితి
దేవ-మనుష్యాన్ | ఏవ | ఉపేతి | వ్యాయతే | యే | ఇమమ్ | యజ్ఞమ్ | అవాన్ | యే | యజ్ఞపతి
మితియజ్ఞ-పతిమ్ | వరాన్ | ఇతి | అహ || ౩౨ || యజ్ఞాయ | చ | ఏవ | యజమానాయ
చ | అశిషమిత్యా-శిషమ్ | ఏతి | శాస్తే | ఉపహూతేఇత్యప-హూతే | ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-
పృథివీ | ఇతి | అహ | ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ | ఏవ | ఉపేతి | వ్యాయతే | పూర్వజే
ఇతిపూర్వ-జే | ఋతావరీఇత్యత-వరీ | ఇతి | అహ | పూర్వజేఇతిపూర్వ-జే | హి | ఏతేఇతి
ఋతావరీఇత్యత-వరీ | దేవీఇతి | దేవపుత్రేఇతిదేవ-పుత్రే | ఇతి | అహ | దేవీఇతి | హి |
ఏతేఇతి | దేవపుత్రేఇతిదేవ-పుత్రే | ఉపహూతఇత్యప-హూతః | అయమ్ | యజమానః
ఇతి | అహ | యజమానమ్ | ఏవ | ఉపేతి | వ్యాయతే | ఉత్తరస్యామిత్యత్-త్తరస్యామ్ | దేవయజ్ఞా
యామితిదేవ-యజ్ఞాయామ్ | ఉపహూతఇత్యప-హూతః | భూయసి | హవిష్కరణి
హవిః-కరణే | ఉపహూతఇత్యప-హూతః | దివ్యే | ధామస్మి | ఉపహూతఇత్యప-

హూతః ॥౪౦॥ ఇతి । అహ । ప్రజేతిప్ర-జా । వై । ఉత్తరేత్యుత్-తరా । దేవయజ్ఞేతీదేవ-
యజ్ఞా । పశవః । భూయః । హవిష్కరణమితిహవిః-కరణమ్ । సువర్ణజితసుమ-గః ।
లోకః । దివ్యమ్ । ధామ । ఇదమ్ । అసి । ఇదమ్ । అసి । ఇతి । ఏవ । యజ్ఞస్య । ప్రియమ్ ।
ధామ । ఉపేతి । హ్యయతే । విశ్వమ్ । అస్య । ప్రియమ్ । ఉపహాతమిశ్యుప్-హాతమ్ ।
ఇతి । అహ । అచమ్బుట్యారమిత్యచమ్బుట్-కారమ్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్యయతే ॥౪౧॥

॥ అహధేనురేతాంవర్తానిత్యాహాధామస్సుపహాతకృతుప్రిగోశచ ॥౩॥

పశవః । వై । ఇదా । స్వయమ్ । ఏతి । దత్తే । కామమ్ । ఏవ । ఆత్మనా । పశూనామ్ ।
ఏతి । దత్తే । న । హి । అస్య । కామమ్ । పశూనామ్ । ప్రయచ్చతీతిప్ర-యచ్చతి । వాచః ।
పతయే । త్వా హూతమ్ । ప్రేతి । అశ్వామి । ఇతి । అహ । వాచమ్ । ఏవ । భాగధేయేనేతిభాగ-
ధేయేన । ప్రీణాతి । సదసః । పతయే । త్వా హూతమ్ । ప్రేతి । అశ్వామి । ఇతి । అహ । స్వగాకృత్యా
ఇతిస్వగా-కృత్యై । చతురవత్తమితిచతుః-అవత్తమ్ । భవతి । హవిః । వై । చతురవత్తమితి
చతుః-అవత్తమ్ । పశవః । చతురవత్తమితిచతుః-అవత్తమ్ । యత్ । హోతా । ప్రాశ్చీయాదితి
ప్ర-అశ్చీయాత్ । హోతా ॥౪౨॥ ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్చేత్ । యత్ । అగ్నౌ । జుహూయాత్ ।
రుద్రాయ । పశూన్ । అపీతి । దధ్యాత్ । అపశుః । యజమానః । స్యాత్ । వాచః । పతయే । త్వా
హూతమ్ । ప్రేతి । అశ్వామి । ఇతి । అహ । ప్రరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ । ఏవ । ఏనత్ । జుహోతి ।
సదసః । పతయే । త్వా । హూతమ్ । ప్రేతి । అశ్వామి । ఇతి । అహ । స్వగాకృత్యాఇతిస్వగా-
కృత్యై । ప్రేతి । అశ్నన్తి । తీర్థే । ఏవ । ప్రేతి । అశ్నన్తి । దక్షిణామ్ । దదాతి । తీర్థే । ఏవ । దక్షిణామ్
దదాతి । వీతి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞమ్ ॥౪౩॥ చిన్తన్తి । యత్ । మధ్యతః । ప్రాశ్చీతిప్ర-అప్నో
అద్భిరిత్యుత్-భిః । మూర్షయన్తే । ఆపః । వై । సర్వాః । దేవతాః । దేవతాభిః । ఏవ । యజ్ఞమ్

సమితి | తస్యస్తి | దేవా | వై | యజ్ఞాత్ | రుద్రమ్ | అస్తు | ఆయన్మి | సః | యజ్ఞమ్ | అచిర్వక్
 తమ్ | దేవా | అభి | సమితి | అగచ్ఛన్త | కల్పతామ్ | సః | ఇదమ్ | ఇతి | తే | అబ్రువన్మి
 స్వప్నమితిసు - ఇష్టమ్ | వై | సః | ఇదమ్ | భవిష్యతి | యత్ | ఇమమ్ | రారయిష్యామః |
 ఇతి | తత్ | స్వప్నకృతః | స్వప్నకృతమితి | స్వప్నకృత - త్సమ్ | తస్య | అపర్వమిత్యా
 చిర్వమ్ | నిరితి || ౧౪౧ || అభ్యస్తన్మి | యవేన | సమ్మితమితిసమ్ - మితమ్ | తస్మాత్ | యవమాత
 మితి యవ - మాతమ్ | అవేతి | ద్యేత్ | యత్ | జ్ఞాయా | అపర్వదిత్యప - ద్యేత్ | రోపయేత్
 తత్ | యజ్ఞస్య | యత్ | ఉపేతి | చ | స్వస్తియాత్ | అరీతి | ద | పూరయేత్ | ఉభయశ్చన్గం
 శ్చాయాశ్చభయతః - సన్గంశ్చాయ | కుర్వాత్ | అపరాయేత్యప - రాయ | అరీతి | పూరయతి
 ద్వి | సమితి | వద్వతే | ద్విపాదితిద్వి - పాత్ | యజమానః | ప్రతిష్ఠిత్యాజిప్రతి - స్థిత్యా |
 యత్ | తిరశ్చీసమ్ | అతివారేదిత్యతి - వారేత్ | అనభిచిర్వమిత్యసభి - చిర్వమ్ | యజ్ఞస్య | అరీతి
 చిద్యేత్ | అగ్రేణ | పరితి | వారతి | తీర్థేన | ఏవ | పరితి | వారతి | తత్ | పూష్టి | పరితి
 అవారన్మి | తత్ || ౧౪౨ || పూషా | ప్రాశ్యేతిప్ర - అశ్య | దతః | అరుదత్ | తస్మాత్ | పూషా | ప్రవిష్ట
 ఛాగః | ప్రపిష్ట - ఛాగః | అదస్తకః | హి | తమ్ | దేవా | అబ్రువన్మి | ఏతి | వై | ఆయమ్
 అర్ధి | అప్రాశ్రియజత్యప - అశ్రియః | వై | ఆయమ్ | అభూత్ | ఇతి | తత్ | ద్యావస్వకయే
 పరితి | అవారన్మి | సః | అభిలేత్ | బృహస్పతిః | ఇత్యమ్ | వావ | స్వః | అర్తమ్ | ఏతి | అరిష్వతి
 ఇతి | సః | ఏతమ్ | మస్త్రమ్ | అపశ్యత్ | సూర్యస్య | త్వా | చక్షుషా | ప్రతితి | ప్రశ్నామి
 ఇతి | అబ్రవీత్ | న | హి | సూర్యస్య | చక్షుః || ౧౪౩ || కిమ్ | చన | హినన్మి | సః | అభిలేత్ | ప్రతి
 గృహ్నన్తమితిప్రతి - గృహ్నన్తమ్ | మా | హిగ్ంసిష్వతి | ఇతి | దేవస్య | త్వా | సవితుః | ప్రసవ
 జితప్ర - సవే | అశ్వినోః | బ్రాహ్మణ్యామితిబ్రాహ్మ - ణ్యామ్ | పూష్ణ | వాన్వీణ్యామ్ | ఇతితి |

గృహ్యుఁడు । ఇతి । అబ్రవీత్ । సవిత్సప్రసూతాఁశ్చ సవిత్స-ప్రసూతాః । ఏవ । ఏనైత్ । బ్రహ్మణా
 దేవతాఁశ్చ । ప్రతీతి । అగ్నిష్టాత్ । సః । అదిభేత్ ॥ ప్రాశ్చిమతిథి-అశ్వితమ్ । ధూ । హిగ్గోఽపిపర్షతి
 ఇతి । అగ్నేః । త్వా । అస్మేన । ప్రేతి । అశ్వాదుః । ఇతి । అబ్రవీత్ । సః । హి । అగ్నేః । అస్మేన
 తిమ్ । చన । చినస్తే । సః । అదిభేత్ ॥ ౪౬ ॥ ప్రాశ్చిమతిథి-అశ్వితమ్ । ధూ । హిగ్గోఽపిపర్షతి
 ఇతి । బ్రాహ్మణస్య । ఉదరేణ । ఇతి । అబ్రవీత్ । సః । హి । బ్రాహ్మణస్య । ఉదరేమ్ । తిమ్ ।
 చన । చినస్తే । బృహస్పతేః । బ్రహ్మణా । ఇతి । సః । హి । బ్రహ్మణః । అపీతి । వై । ఏతస్మాక
 ప్రాణాఁశ్చ-అనాః । క్రామన్తి । యః ॥ ప్రాశ్చిమతిథి-అశ్వితమ్ । ప్రాశ్చిమతిథి-అశ్వితమ్
 అద్విరిత్యేత్-ఘోః । మార్షయిత్వా । ప్రాణానితిథి-అనాన్ సమితి । మృతత్ । అమృతేమ్ ।
 వై । ప్రాణాఁశ్చ-అనాః । అమృతేమ్ । అమః । ప్రాణానితిథి-అనాన్ । ఏవ । యదాస్మాసమితి
 యథా-స్మానమ్ । ఉపేతి । హ్వయతే ॥ ౪౭ ॥

ప్రాక్షీయాద్ధౌతాయజ్ఞం నిరవారస్తచక్షురాస్యం తిందనహి సస్తిసోఽపిభేద్యతుశ్చ త్వాగ్నిం
 శచ ॥ ౪౮ ॥

అగ్నిధాత్యగ్ని-ఇధే । ఏతి । దధాతి । అగ్నిముఖానిత్యగ్ని-ముఖాన్ । ఏవ । యుతున్
 ప్రీణాతి । సమిధమితిసమ్-ఇధమ్ । ఏతి । దధాతి । ఉత్తరాసామిత్కుత్-తరాసామ్ । అపాంతీనా
 మిత్కా-హంతీనామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యాఁశ్చిప్రతి-స్థిత్యై । అథోఽతి । సమిద్వతీతీసమిత్-వతి । ఏవ
 జుహోతి । పరిధీనితిపరి-ధీన్ । సమితి । మార్షి । పునాతి । ఏవ । ఏనాన్ । సకృశ్చకృదితి
 సకృత్-సకృత్ । సమితి । మార్షి । పరాత్ । ఇవ । హి । ఏతరహి । యజ్ఞః । చతుః । సమితి
 పద్యతే । చతుష్పాదైః-పాదః । పశవః । వతున్ । ఏవ । అవేతి । రున్యే । బ్రహ్మణ్యే
 ప్రేతి । స్థాస్థామః । ఇతి । అవ । అత్ర । వై । ఏతరహి । యజ్ఞః । త్రితు ॥ ౪౯ ॥ యత్ర । బ్రహ్మ

యత్ర ఏవ యజ్ఞః శ్రితః తతః ఏవ ఏనమ్ ఏత రభ్యతే యత్ పాస్తవ ప్రమీదేదిత
 ప్ర-మీదేత్ వేపనః స్యాత్ యత్ శిష్యా శిష్యుత్తిమానితీశిష్యుత్తి-మాన్ స్యాత్ యత్
 తూష్టిమ్ ఆసీత అసప్రూతృవత్యసమ్-ప్రత్య యజ్ఞః స్యాత్ ప్రేత తిష్ఠ ఇతి ఏవ
 బ్రాయాత్ వాచి వై యజ్ఞః శ్రితః యత్ర ఏవ యజ్ఞః శ్రితః తతః ఏవ ఏనమ్
 సమ్ ప్రేత యచ్చతి దేవ సవితు ఏతత్ శ్రే ప్రేత ॥౧౦॥ అహ ఇతి అహ ప్రసూత్యా
 ఇతి ప్ర-సూత్యై భృహస్పతిః బ్రహ్మ ఇతి అహ సః హి బ్రహ్మిష్ఠః స యజ్ఞమ్
 పాహి స యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ పాహి స మామ్ పాహి ఇతి అహ
 యజ్ఞాయ యజమానాయ అత్యనే శేర్ష్య ఏవ అశిష్యమిత్యా-శిష్యమ్ ఏతీ శాస్త్ర అనార్జ్య
 అశావ్యేత్యా-త్రావ్య అహ దేవాన్ యజ్ఞ ఇతి బ్రహ్మవాదిస ఇతి బ్రహ్మ-వాదిసః వదన్తి
 ఇప్యా దేవతాః అథ క్రతమ్ ఏతే దేవా ఇతి ఛన్దాగోసి ఇతి బ్రాయాత్ గాయత్రీమ్
 త్రిష్ఠభమ్ ॥౧౦॥ జగతిమ్ ఇతి అథో ఇతి భు అహః బ్రాహ్మణాః వై ఛన్దాగోసి
 ఇతి తాన్ ఏవ తత్ యజ్ఞి దేవానామ్ వై ఇప్యా దేవతాః అసన్నే అథ అగ్నిః
 న ఉదితీ అజ్జలక్ తమ్ దేవాః అహతీభిరిత్యాహతి-భిః అనూయాజేష్విత్యను-
 యాజేషు అన్వితీ అన్వన్తన్త యత్ అనూయాజానిత్యను-యాజాన్ యజతి అగ్నిమ్
 ఏవ తత్ సమితి ఇన్ద్రే ఏతదుః వై నామ అసురః ఆసీత్ సః ఏతరహ యజ్ఞస్య
 అశిష్యమిత్యా-శిష్యమ్ అవ్యజ్ఞ యత్ బ్రాయాత్ ఏతత్ ॥౧౧॥ ఉ ద్యావాపుథివీ ఇతి
 ద్యావా-పుథివీ భద్రమ్ అభూత్ ఇతి ఏతదుమ్ ఏవ అసురమ్ యజ్ఞస్య అశిష్య
 మిత్యా-శిష్యమ్ గమయేత్ భద్రమ్ ద్యావాపుథివీ ఇతి ద్యావా-పుథివీ భద్రమ్ అభూత్
 ఇతి ఏవ బ్రాయాత్ యజమానమ్ ఏవ యజ్ఞస్య అశిష్యమిత్యా-శిష్యమ్ గమయతి

అర్జు । సూక్తవాకమితిసూక్త-వాకమ్ । ఉత । నమోవాకమితిసమ-వాకమ్ । ఇతి । అహ
 ఇదమ్ । అరాధ్ము । ఇతి । వావ । ఏతత్ । అహ । ఉపశ్రీతఇత్యుప-శ్రీతః । దివః । పృథివీశ్చ ।
 ఇతి । అహ । ద్యావాపృథివీరితిద్యావా-పృథివీశ్చ । హి । యజ్ఞః । ఉపశ్రీతఇత్యుప-శ్రీతః ।
 ఓమన్వతీఇత్యోమన్వ-వతీ । తే । అస్మిన్మి । యజ్ఞే । యజమానః । ద్యావాపృథివీఇతి ద్యావా-
 పృథివీ ॥౧౩॥ స్తామ్ । ఇతి । అహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే
 యత్ । బ్రూయాత్ । సూప్తావసానేతిసు-ఉప్తావసానా । చ । స్వర్ణవసానేతిసు-అర్ణవసానా
 చ । ఇతి । ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః । యజమానః । స్యాత్ । యదా । హి । ప్రమీయత
 ఇతిప్ర-మీయతే । అథ । ఇమామ్ । ఉప్తావస్వతీత్యుప-అవస్వతీ । సూపచరదేతిసు-ఉపచరదా
 చ । స్వధిచరదేతిసు-అధిచరదా । చ । ఇతి । ఏవ । బ్రూయాత్ । వరీయసీమ్ । ఏవ । అస్త్రై
 గవ్యూతిమ్ । ఏతి । శాస్తే । న । ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః । భవతి । తయోః । ఆవిదీత్యా-
 విది । అగ్నిః । ఇదమ్ । హావిః । అజుషత । ఇతి । అహ । యాః । అయాక్ష్మ ॥౧౪॥ దేవతాః ।
 తాః । అరీరధామ్ । ఇతి । వావ । ఏతత్ । అహ । యత్ । న । నిర్దిశేదితీనిః-దిశేత్ । ప్రతివేశమితి
 ప్రతి-వేశమ్ । యజ్ఞస్య । ఆశిరిత్యా-శిః । గచ్ఛేత్ । ఏతి । శాస్తే । అయమ్ । యజమానః ।
 అసౌ । ఇతి । అహ । నిర్దిశ్యేతినిః-దిశ్య । ఏవ । ఏనమ్ । సువర్ణమితిసువ-గమ్ । లోకమ్
 గమయతి । ఆయుః । ఏతి । శాస్తే । సుప్రజాస్త్వమితిసుప్రజాః-త్వమ్ । ఏతి । శాస్తే । ఇతి
 అహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । సజాతవనస్యామితిసజాత-
 వనస్యామ్ । ఏతి । శాస్తే । ఇతి । అహ । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । వై । సజాతాఇతీన-జాతాః ।
 ప్రాణానితిప్ర-అనాన్ । ఏవ ॥౧౫॥ న । అన్తః । ఏతి । తత్ । అగ్నిః । దేవః । దేవేభ్యః । వనతే
 వయమ్ । అగ్నేః । మానుషాః । ఇతి । అహ । అగ్నిః । దేవేభ్యః । వసుతే । వయమ్ ।

మనుష్యేభ్యః । ఇతి । వావ ఏతత్ । అహా । ఇహా । గతిః । వాచుస్య । ఇదమ్ । చ । నమః ।
దేవేభ్యః । ఇతి । అహా । యాః । చ ఏవ । దేవతాః । యజతి । యాః । చ । న । తాభ్యః ।
ఏవ । ఉభయోభ్యః । నమః । కరోతి । అత్మనః । అసార్థ్యే ॥౧౬॥

॥ శ్రితస్తప్రతిష్ఠుభమేతద్వావాపుథివీయాఅయోక్షుప్రాణానేపపట్టత్వారిగంశచ ॥౧౭॥

దేవాః । వై । యజ్ఞస్య । స్వగూర్తారమితిస్వగా-కర్తారమ్ । ప । అవిస్తన్తి । తే । శంయుమితి
శమ్-యుమ్ । బార్హస్పత్యమ్ । అబ్రువన్తి । ఇమమ్ । నః । యజ్ఞమ్ । స్వగీతస్య-గా ।
కురు । ఇతి । నః । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృత్తి । యత్ । ఏవ । అబ్రాహ్మణోక్త ఇత్యబ్రాహ్మణ-
ఉక్తః । అశ్రద్ధధాన ఇత్యశత్-దధానః । యజాతై । సా । మే । యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా-శీః ।
అసత్ । ఇతి । తస్మాత్ । యత్ । అబ్రాహ్మణోక్త ఇత్యబ్రాహ్మణ-ఉక్తః । అశ్రద్ధధాన ఇత్యశత్-
దధానః । యజతే । శంయుమితిశమ్-యుమ్ । ఏవ । తస్య । బార్హస్పత్యమ్ । యజ్ఞస్య
ఆశీరిత్యా-శీః । గచ్ఛతి । ఏతత్ । మమ । ఇతి । అబ్రవీత్ । కిమ్ । మే । ప్రజాయాఇతిప్ర-
జాయాః ॥౧౮॥ ఇతి । యః । అపగురాతాఇత్యప-గురాతై । శతేన । యాతయాత్ । యః ।
నిహనదితిని-హనత్ । సహస్రేణ । యాతయాత్ । యః । లోహితమ్ । కరవత్ । యావతః ।
ప్రస్యద్యేతిప్ర-స్యద్య । పాగ్ంసూన్ । సంగృహ్ణదితిసమ్-గృహ్ణత్ । తావతః । సంవర్చరానితిసమ్-
వర్చరాన్ । పితృలోకమితిపితృ-లోకమ్ । న । ప్రేతి । జానాత్ । ఇతి । తస్మాత్ । బ్రాహ్మణాయ
న । అపేతి । గురేత । న । నీతి । వాన్యాత్ । న । లోహితమ్ । కుర్యాత్ । ఏతావతా । హా । ఏనసా
భవతి । తత్ । శంయోరితిశమ్-యోః । ఏతి । వృణీమహే । ఇతి । అహా । యజ్ఞమ్ । ఏవ
శత్ । స్వగీతస్య-గా । కరోతి । తత్ ॥౧౯॥ శంయోరితిశమ్-యోః । ఏతి । వృణీమహే
ఇతి । అహా । శంయుమితిశమ్-యుమ్ । ఏవ । బార్హస్పత్యమ్ । భాగవేయేనేతిభాగ-

ధేయన సమితి | అర్చయతి | గ్రాతుమ్ | యజ్ఞాయ | గ్రాతుమ్ | యజ్ఞపతయతి యజ్ఞ-పతయే
 ఇతి | అహ | అశిషమిత్యా-శిషమ్ | ఏవ | ఏతామ్ | ఏతి | తాస్తే | సోమమ్ | యజతి |
 రేతః | ఏవ | తత్ | దధాతి | త్వష్టారమ్ | యజతి | రేతః | ఏవ | హితమ్ | త్వష్టా | రూపాడి
 వీతి | కరోతి | దేవానామ్ | పత్నీ | యజతి | మిథునత్వాయేతి మిథున-త్వాయ | అగ్నిమ్
 గృహపతిమితి గృహ-పతిమ్ | యజతి | ప్రతిష్ఠిత్యాఇతి ప్రతి-స్థిత్యై | జామి | వై | ఏతన్
 యజస్య | త్రియతే || ౧౯ || యత్ | ఆజ్యేన | ప్రయాజాఇతి ప్ర-యాజాః | ఇజ్యన్తే | ఆజ్యేన
 పత్నీసంయాజాఇతి పత్నీ-సంయాజాః | ఋచమ్ | అనుచ్యేత్వసు-ఉచ్య | పత్నీసంయాజానా
 మితి పత్నీ-సంయాజానామ్ | ఋచా | యజతి | అహమిత్వాయేత్వహమి-త్వాయ | అభోఇతి
 మిథునత్వాయేతి మిథున-త్వాయ | పత్నీప్రాయణిఇతి పత్నీ-ప్రాయణిః | వై | యజ్ఞ |
 పజ్యదయనఇతి పజ్వి-ఉదయనః | పజ్వు | ప్రయాజాఇతి ప్ర-యాజాః | ఇజ్యన్తే | చత్వారః |
 పత్నీసంయాజాఇతి పత్నీ-సంయాజాః | సమిష్టయజురితి సమిష్ట-యజుః | పచ్చామమ్ |
 పజ్విమ్ | ఏవ | అన్వితీ | ప్రయన్తీతి ప్ర-యన్తి | పజ్విమ్ | అను | ఉదితి | యన్తి || ౨౦ ||

|| ప్రజాయాః కరోతి తత్త్రియతే త్రయన్రిగ్ంశచ్చ || ౨౦ ||

యుక్త్య | హి | దేవహూతమానితి దేవ-హూతమాన్ | అశ్వాన్ | అగ్నే | రభీః | ఇవ ||
 నీతి | హోతా | హూర్యః | సదః || ఉత | నః | దేవ | దేవాన్ | అచ్చ | వోచః | విదుష్టరతి
 విదుః-తరః || శ్రత్ | విశ్వా | వార్యా | కృధి || త్వమ్ | హ | యత్ | యవిష్ట | సహసః |
 సూనో | ఆహుతేత్యా-హుత || ఋతావేత్వృత-వా | యజ్ఞియః | భువః || అయమ్ | అగ్నిః |
 సహస్రిణః | వాజస్య | శతినః | పతిః || మూర్ధా | కవిః | రయీణామ్ || తమ్ | నేమిమ్ |
 ఋభువ | యథా | ఏతి | సమస్య | సహూతిభిరితి సహూతి-భిః || నేదీయః | యజ్ఞమ్ || ౨౧ ||

అక్షరములు ॥ తస్మై ॥ నూనమ్ ॥ అభిద్యవప్యభి-ర్యవే ॥ వాదా ॥ విద్యాపీఠి-ప్రూప్త ॥ విద్యయా ॥
 వృష్టే ॥ చోదస్త ॥ సుప్తుతిమితిసు-స్తుతిమ్ ॥ కమి ॥ ఉన్యైత్ ॥ అగ్య ॥ సేసయా ॥ అగ్య ॥
 అపాకచక్షసఇత్యపాక-చక్షస ॥ పడిమ్ ॥ గోషు ॥ ప్రూప్తహీ ॥ హా ॥ క్ర ॥ దీవాహీమ్ ॥
 విశే ॥ ప్రస్తాతిరితిప్ర-స్తాతిః ॥ ఇవ ॥ ఉప్రా ॥ కృశమ్ ॥ స ॥ భాన్యా ॥ అగ్యయా ॥ హా
 నః ॥ సమస్య ॥ దూర్ధా ॥ పరిద్యవసతిపరి-ద్యవస ॥ అగ్నింహతి ॥ ఉన్యైత్ ॥ స ॥ హాహీమ్ ॥ ఏతి
 వధీత్ ॥ నమః ॥ తే ॥ అగ్నే ॥ ఓజసే ॥ గృణన్తి ॥ దేవ ॥ కృస్యయా ॥ అగ్నే ॥ అహితీమ్ ॥
 అర్చయ ॥ కువిత్ ॥ స్వతి ॥ నః ॥ గవిస్యయతిగో-స్వయే ॥ అగ్నే ॥ సంపర్కమితిసమ-పర్కమ్ ॥
 రయిమ్ ॥ ఉరుకృదిత్యురు-కృత్ ॥ ఉరు ॥ నః ॥ కృద్ధి ॥ హా ॥ క్ర ॥ అగ్నే ॥ కుభాకృతయతి-
 ధనే ॥ వశేతి ॥ వర్క ॥ భారభృదితిభార-భృత్ ॥ యథా ॥ సంపర్కమితిసమ-పర్కమ్ ॥ సమితి
 రయిమ్ ॥ జయ ॥ అన్యమ్ ॥ అన్యత్ ॥ భియ ॥ ఇయమ్ ॥ అగ్నే ॥ సేవక్ష్మ ॥ రుద్రయా ॥ పర్క
 నః ॥ అమవదిత్యమ-వత్ ॥ శవః ॥ యస్య అహపత్ ॥ సమస్య ॥ శమిమ్ ॥ అరుద్రాన్యకృతయ-
 మఖస్య ॥ వా ॥ తమ్ ॥ ఘ ॥ ఇత్ ॥ అగ్నిః ॥ వృధా ॥ అపతి ॥ పరస్యా ॥ అధితి ॥ అహ ॥ సంపర్కమి
 సమ్-వశః ॥ అవరాన్ ॥ అభి ॥ ఏతి ॥ తర ॥ యత్ర ॥ అహమ్ ॥ అన్య ॥ తాన్ ॥ అత్ర ॥ విద్య
 హి ॥ తే ॥ పురా ॥ వయమ్ ॥ అగ్నే ॥ పితూః ॥ యథా ॥ అవసా ॥ అధ ॥ తే ॥ సుమ్నామ్ ॥ కుభాహీ
 యః ॥ ఉగ్రః ॥ ఇవ ॥ శర్కహేతిశర్క-హ ॥ తిగ్మశృణ్ణతితిగ్మ-శృణ్ణ ॥ స ॥ పగోదహా ॥ అగ్నే
 పురః ॥ రురోజిధ ॥ సఖాయః ॥ సమితి ॥ హ ॥ సమస్య ॥ ఇమ్ ॥ స్త్రీమ్ ॥ త్ ॥ అగ్నేయ
 వరోషిషాయ ॥ క్షితీనామ్ ॥ ఊర్ధః ॥ సప్తే ॥ సహస్వతే ॥ సగోసమితిసమ-స్వత్ ॥ ఇత్ ॥ యథాహీ
 పృషన్న్ ॥ అగ్నే ॥ విశ్వాని ॥ అర్చ ॥ అ ॥ ఇదః ॥ పదే ॥ సమితి ॥ అర్చసే ॥ స ॥ క్ర ॥ హాహి
 ఏతి ॥ భర ॥ ప్రజాపతయతిప్రజా-పతే ॥ స ॥ వేద ॥ సోమపాపయతిసోమ-పాపయా ॥

ఇమా । దేవో ॥౬౪॥

॥ యజ్ఞమమైరథి వృషన్నే క్షాన్తు విగంకతిశ్చ ॥౧౦॥

ఉత్పన్నః । త్వా । భావామహి । ఉత్పన్నః । సమితి । ఇధీమహి ॥ ఉత్పన్నః । ఉత్పన్నః । ఏతి ।
 వహ । విశ్వాన్ । భావిషీ । అత్తవే ॥ త్వమ్ । సోమ । ప్రదీతీతతిప్ర-రితితః । మనీషా ।
 త్వమ్ । రతిష్ఠమ్ । అన్వితీ । నేషి । పన్యామ్ ॥ తవ । ప్రదీతీతతిప్ర-నీతి । పితరః । నః । ఇన్ద్రాణా
 దేవేషు । రత్నీమ్ । అభజన్త । ధీరా ॥ త్వయా । హి । నః । పితరః । సోమ । హార్యే । క్యాడి
 చక్రః । పవమాన । ధీరా ॥ వస్వన్ను । అవాతః । పరిధీవితీపరి-ధీన్ । అపేతి । ఉర్జు ।
 వీరభీః । అశ్వే । ముమవేతిమమ-వా । భవ ॥౬౫॥ నః ॥ త్వమ్ । సోమ । పితృరితి పితృ-
 భిః । సంవిదానఇతిసమ్-విదానః । అన్వితీ । ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । ఏతి । తత్త్వమ్
 తస్మై । తే । ఇన్ద్రో ఇతి । భావిషీ । విధేమ । వయమ్ । స్యామ । పతయః । రయ్యాణామ్ ॥
 అగ్నిష్వాత్తాఇత్యగ్ని-స్వాత్తాః । పితరః । ఏతి । ఇహ । గచ్ఛత । సదస్పదఇతిసదః-సదః ।
 సదత । సుప్రదీతయఇతిసు-ప్రదీతయః ॥ అత్త । హావీగంషీ । ప్రయతానీతిప్ర-యతాని
 బర్హిషీ । అథ । రయిమ్ । సర్వవీరమితిసర్వ-వీరమ్ । దధాతన ॥ బర్హిషదఇతి బర్హి-
 సదః । పితరః । ఉతీ । అర్వాక్ । ఇమా । వః । హవ్యా । చక్రమ్ । జుషధీమ్ ॥ తే । ఏతి ।
 గత । అవసా । శస్తమేనేతిశమ్-శమేన । అథ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ ॥౬౬॥ శమ్ । యోః ।
 అరపః । దధాత ॥ ఏతి । అహమ్ । పితృన్ । సుఖిదత్రానితి సు-విదత్రాన్ । అవిత్రి ।
 నపాతమ్ । చ । విక్రమణమితివి-క్రమణమ్ । చ । విష్టోః ॥ బర్హిషదఇతిబర్హి-సదః । యో
 స్పదయేతిస్వ-ధయా । సుతస్య । భజన్త । పితృ । తే । ఇహ । అగమిష్వాత్తా-గమిష్వా ॥
 ఉపవారాత్తాఇత్యుప-వారాత్తాః । పితరః । సోమ్యాసః । బర్హిషీష్టమ్ । నిధివ్యితీని-ధిమ్ ।

ప్రియేషు ॥ తే । ఏతి । గమస్తు । తే । ఇహ । శ్రువస్తు । అధీతి । బ్రువస్తు । తే । అవస్తు । అస్మాన్ ।
 ఉదితి । ఈరతామ్ । అవరే । ఉదితి । పరాసః । ఉదితి । మధ్యమాః । పితరః । సోమ్యాసః ॥
 అసుమ్ ॥ ౬౭ ॥ యే । ఈయుః । అవృతాః । ఋతజ్ఞాత్మక-జ్ఞాః । తే । సః । అవస్తు । పితరః ।
 హవేషు ॥ ఇదమ్ । పితృభ్యః పితృ-భ్యః । నమః । అస్తు । అద్య । యే । పూర్వాసః । యే
 ఉపరాసః । ఈయుః ॥ యే । పార్థివే । రజసి । ఏతి । నిషత్తాత్మని-సత్తాః । యే । వా । సూనమే
 సువృజనాస్వితీసు-వృజనాసు । విష్ణు ॥ అధ । యథా । నః । పితరః । పరాసః । ప్రత్నాసః ।
 అగ్నే । ఋతమ్ । అశుషాణాః ॥ శుచి । ఇత్ । అయన్ । దీధీతిమ్ । ఉక్తశాస్త్రజ్యోతి-శాసః ।
 జ్ఞామ । భిస్త్వః । అరుణః । అపేతి । వ్రన్తి ॥ యత్ । అగ్నే ॥ ౬౮ ॥ కవ్యవాహనేతికవ్య-
 వాహన । పితౄన్ । యక్షి । ఋతావృధాత్మక-వృధః ॥ ప్రేతి । చ । హవ్యాని । వక్ష్యన్తి ।
 దేవేభ్యః । చ । పితృభ్యః పితృ-భ్యః । ఆ ॥ త్వమ్ । అగ్నే । ఈడితః । జాతవేదాతిజాత-
 వేదః । అవాత్ । హవ్యాని । సురభీడి । కృత్వా ॥ ప్రేతి । అదాః । పితృభ్యః పితృ-భ్యః ।
 స్వధయేతిస్వ-ధయా । తే । అక్షన్ । అద్ధి । త్వమ్ । దేవ । ప్రయతేతిప్ర-యతా । హవీగోషి ॥
 మాతలి । కవ్యైః । యమః । అక్షిరోభిరిత్యక్షిరః-భిః । బృహస్పతిః । ఋక్ష్విరిత్యక్ష్వి-భిః ।
 వావృధానః ॥ యాన్ । చ । దేవాః । వావృధుః । యే । చ । దేవాన్ । స్వాహా । అన్యే । స్వధయేతి
 స్వ-ధయా । అన్యే । మదన్తి ॥ ౬౯ ॥ ఇమమ్ । యమ । వ్రస్తరమితిప్ర-స్తరమ్ । ఏతి । హి
 సీద । అక్షిరోభిరిత్యక్షిరః-భిః । పితృభిరితిపితృ-భిః । సంవిదానః ఇతిసమ్-విదానః ॥ ఏతి
 త్వా । మన్త్రాః । కవిశస్తాత్మకవి-శస్తాః । వహస్తు । ఏనా । రాజన్ । హవిషా । మదయస్సు
 అక్షిరోభిరిత్యక్షిరః-భిః । ఏతి । గహి । యజ్ఞియేభిః । యమ । వైరూపైః । ఇహ । మదయస్సు
 విషస్వమ్ । హువే । యః । పితా । తే । అస్మిన్ । యజ్ఞే । అర్హిషిషి । ఏతి । నిషయేతిని-సయే

అక్షరసః । నః । పితరః । నవగఞ్చ । అథర్వాణః । భృగవః । సోమాస్యః ॥ తేషామ్ । వయమ్
 సుమతావితసు-మతౌ । యజ్ఞియానామ్ । అపీతీ । భద్రే । సౌమనసే । స్వామ ॥ ౧౦ ॥

॥ భవాస్మత్యమసుంయదగ్మమదస్తిసౌమనసవికల్ప ॥ ౧౧ ॥

సమిధశ్చక్షుషీప్రజాపతిరాజ్యన్తేవస్యస్యంబ్రహ్మవాదినో ౨ ద్విరగ్నోవ్రయోమనుః పృథివ్యా
 పతవోఽగ్నిదేదేవానై యజ్ఞస్యయుక్త్వేతస్తస్త్విద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

సమిధోయాజ్యాతస్తాన్నాభాగగం హితమస్విత్యాహ ప్రజావాఅహిత్యాహ యుక్త్వాహ
 సప్తతిః ॥ ౧౩ ॥

॥ సమిధస్సౌమనసేస్వామ ॥

॥ హరిఃఽమ్ ॥

॥ తభుత్ ॥

శ్రీకృష్ణార్జుణమస్తు

పశు పత్రః ద్వితీయకాణ్డశ్చ సమాప్తః